

21:5-10 Achimelech helps David innocently, and is caught

1. Two approaches to the identity of the bread

	Showbread	Thanks-Offering
21:6 "And it is in the way of <i>chol</i> "	It has been removed from the table, so it is no longer subject to <i>me'ilah</i>	We purified ourselves even though we expected to eat mundane food
21:6 "And even if today it were consecrated in a vessel"	Even with <i>me'ilah</i> , we could eat it; we are in danger	We will certainly be careful as we are eating that which is sacred
21:7 "To place hot bread on the day it is taken away"	It was removed from the table, and fresh bread has been placed there <i>or</i> It has been removed, and it's still hot	The only other bread available was the showbread that had been removed from the table [which they could not eat]

2. Vayikra 24:5-9, adapted from Koren tr. c/o sefaria.org

וְלִקְחֶתָּהּ סֶלֶת, וְאִפִּיתָ אֹתָהּ, שְׁתִּים עֶשְׂרֵה חֲלוֹת, שְׁנֵי עֶשְׂרִים יֵהֵה הַחֶלֶה הָאֶחָת: וְשִׂמְתָּ אוֹתָם שְׁתֵּים מֵעֲרֻכּוֹת שֵׁשׁ הַמְעַרְכֶּת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר לִפְנֵי ד': וְנָתַתָּ עַל הַמְעַרְכֶּת לְבִנְיָהּ זָכָה, וְהֵיחָה לְלֶחֶם לְאֶזְרָה אֲשֶׁה לְד': בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יֵעָרְכֶנּוּ לִפְנֵי ד' תְּמִיד מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִית עִוְלָם: וְהֵיחָה לְאֶהֱרֹן וּלְבָנָיו וְאֶכְלֶהוּ בְּמִקְוֹם קֹדֶשׁ, כִּי קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא לוֹ מֵאֲשֵׁי ד' חֵק עִוְלָם

And you shall take fine flour, and bake of it twelve cakes: two tenth measures shall be in one cake. And you shall set them in two rows, six on a row, upon the pure table before the Lord. And you shall put pure frankincense upon each row, that it may be on the bread for a memorial, an offering made by fire to the Lord. Every sabbath he shall set it in order before the Lord continually, an everlasting covenant from the children of Yisrael. And it shall be Aharon's and his sons'; and they shall eat it in the holy place: for it is most holy to him of the offerings of the Lord made by fire by a perpetual due.

3. Talmud, Menachot 95b

הכי קא אמרו ליה: ליכא לחם כי אם לחם הפנים המוסרים מלפני ד'! אמר להו: לא מיבעיא האי דכיון דנפק ליה ממעילה דרך חול הוא, אלא אפילו האיך נמי דהיום יקדש בכלי הברו לי' דליכול, מסוכן הוא.

This is what they told him: There is no bread, other than the showbread which has been removed from before Gd! He told them: Not only is this [bread] not a problem, for once it has left the category of *me'ilah* it is already in the manner of the mundane, but even this [other bread] as well, which has been sanctified in a vessel today, they could give him to eat, for he was endangered.

4. Talmud, Yoma 39a

תנו רבנן: "ארבעים שנה ששמש שמעון הצדיק היה גורל עולה בימין, מכאן ואילך פעמים עולה בימין פעמים עולה בשמאל. והיה לשון של זהורית מלבין, מכאן ואילך פעמים מלבין פעמים אינו מלבין... ונשתלחה ברכה בעומר ובשתי הלחם ובלחם הפנים, וכל כהן שמגיעו כזית יש אוכלו ושבע ויש אוכלו ומותר, מכאן ואילך נשתלחה מאירה בעומר ובשתי הלחם ובלחם הפנים וכל כהן מגיעו כפול. הצנועין מושכין את ידיהן והגרגרנין נוטלין ואוכלין. ומעשה באחד שנטל חלקו וחלק חבירו והיו קורין אותו בן חמצן עד יום מותו."

Our sages taught: For the forty years when Shimon the Righteous served, the lot [of the "goat for Gd"] rose in his right; from then on, sometimes it rose in his right, sometimes it rose in his left. And the tongue of red wool turned white; from then on, sometimes it turned white and sometimes it did not turn white... And blessing was bestowed upon the *omer* and the two loaves and the showbread, and every kohen who received an olive-sized amount, some ate and were full, and some ate and had more left over; from then on, a curse was bestowed upon the *omer* and the two loaves and the showbread, and every kohen received a bean-sized amount. Those who were *tzanua* withdrew their hands, and the gluttonous ones took and ate. Once one of them took his portion and another's portion; they called him 'thief' until the day he died.

5. Talmud Yerushalmi, Succah 5:8

"ועתה מה יש תחת ירך חמשה לחם תנה בידי או הנמצא" - ואחמילך מן המשמר היוצא היה.

"And now, what is beneath your hand, five loaves, give to me, or whatever is found" – And Achimelech was from the exiting shift.

6. Vayikra 7:11-14, Koren tr. c/o sefaria.org

וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב ל': אם על תודה יקריבנו, והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות מלשחים בשמן, וסלת מרבכת חלת בלולת בשמן: על חלת לחם חמץ יקריב קרבנו, על זבח תודת שלמי: והקריב ממנו אֶחָד מִכָּל קֶרְבָּן תְּרוּמָה לַד', לַכֹּהֵן הַזֶּרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה:

And this is the Tora of the peace offerings, which he shall offer to the Lord. If he offer it for a thanksgiving, then he shall offer with the sacrifice of thanksgiving unleavened cakes mingled with oil, and unleavened wafers anointed with oil, and cakes mingled with oil, of fine flour, well soaked. Together with loaves of leavened bread shall he make his offering, these to be added to his peace offering of thanksgiving. And of it he shall offer one out of each offering for a heave offering to the Lord, and it shall be the priest's that sprinkles the blood of the peace offering.

7. Malbim to Shemuel I 21:5

ומבואר בזבחים (ק"ז ב) שתרומת לחמי תודה אינו נוהג רק בזמן במה גדולה, ומ"מ היה דרכם להרימם ולתת לכהן המקריב, כמו שהיו נוהגים בחזה ושוק שג"כ אין נוהגים בבמה (וכמ"ש (למעלה ט, כד) על וירם את השוק והעליה)

It is explained in Zevachim 117b that the elevation of *todah* bread applies only when there is a major altar, but their way was to elevate them and give to the kohen who performed the rite, as they practiced the chest and thigh [separation] even though those don't apply on a [minor] altar (as seen above 9:24).

8. Radak to Shemuel I 21:7

ואפשר שהלילה היה בתנור ולא היו מוציאים אותו מן התנור עד שעת סדורו והיה חם עדיין, אולי היו סותמים פי התנור כדי שישאר בחמותו עד מחר.

Perhaps it was in the oven at night, and they did not remove it from the oven until the time it was arranged [on the table] and so it was still hot. Or they sealed the oven in order for it to remain hot on the next day.

9. Talmud, Yoma 21a

נס גדול היה נעשה בלחם הפנים סלוקו כסדורו שנאמר "לשום לחם חם ביום הלקחו."

There was a great miracle done with the showbread: its removal was like its arrangement, as it says, "To place hot bread on the day it is removed."

10. Mark 2:23-28

11. 21:8 – Doeg is נעצר

- **עצרת** Part of a ritual gathering Radak
- **עצור** Immersed in a ritual Rashi/Ralbag here, Ibn Ezra Nechemiah 6:10
- **עצור** Stuck because it is Shabbat Rabbi Yeshayah miTrani

12. Malbim to Shemuel I 21:8

הכהן לא נשמר מפני דואג שהיה שם, וזה לאות שהכהן לא עלה על לבו כי בורח הוא

The kohen was not concerned that Doeg was there; this indicates that it did not dawn upon the kohen that [David] was a fugitive.

13. Radak to Shemuel I 21:10

לפי שהיתה באהל מועד לזכרון הנס כמו שפירשתי לא היה ברצון אחימלך להוציאה משם אם היתה שם אחרת

Because it was in the Tent of Meeting to memorialize the miracle, as I have explained, Achimelech did not want to remove it from there, if there were another option.

14. "Take it if you want" "There's nothing like it!"

- "If you want it, take it" "It's the best option!" Radak
- "If YOU want it, take it" "You bet I want it!" Abarbanel
- "If YOU want it, take it" "For me, it's great" Abarbanel

Who is Doeg?

15. Radak to Shemuel I 21:10

גדול רועי המקנה אשר לשאול וממונה עליהם:

The greatest of Shaul's shepherds, appointed over them.

16. Mishnah Sanhedrin 10:2 Bilam, Doeg, Achitofel, Gchazi

17. Talmud, Chagigah 15b

תלת מאה בעיי בעו דואג ואחיתופל במגדל הפורח באויר.

Doeg and Achitofel asked 300 questions about a cabinet open to the air.

18. Talmud, Sanhedrin 106b

מאי דכתיב "איה ספר איה שקל איה ספר את המגדלים" (ישעי' לג:יח)? איה ספר כל אותיות שבתורה, איה שקל ששוקל כל קלים וחמורים שבתורה, איה ספר את המגדלים שהיה סופר שלש מאות הלכות פסוקות במגדל הפורח באויר.

What is the meaning of Yeshayah 33:18, "Where is the counter, where is the receiver [or: one who weighs], where is the one who counts the towers?" Where is the one who counts all of the letters in the Torah, where is the one who weighs, who weighs all of the logical arguments in the Torah, where is the one who counts the towers – for he counted 300 established laws regarding a cabinet open to the air.

19. Midrash Tehillim 3:4

דואג הוא היה אב בית דין, שנאמר "אביר הרועים אשר לשאול"

Doeg was the head of the rabbinical court, as it says, "The mightiest of Shaul's shepherds."

20. Talmud, Yevamot 76b

ולא ידע ליה? והכתיב "ויאהבהו מאד ויהי לו נושא כלים!" אלא אאבוה קא משאיל...

"א"ל דואג האדומי: עד שאתה משאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו, שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לאו! מ"ט? דקאתי מרות המואביה..."

But did he not know him? It says "And he loved him greatly, and he was a bearer of implements for him!" Rather, he asked about David's father...

Doeg of Edom said to him: Before you ask about whether he is suitable for monarchy or not, ask if he is suitable to marry into the nation or not! Why? For he comes from Ruth, of Moav...

21. Midrash Shemuel 18:4

"ויחמול שאול והעם על אגג וגו'" בר קפרא אמר זה דואג שהיה שקול כנגד כל ישראל.

"And Shaul and the nation spared Agag, etc." Bar Kappara said: This is Doeg, who was the equal of all Israel.

22. Talmud, Sanhedrin 93b

כל הפסוק הזה לא אמרו דואג אלא בלשון הרע: "ידע נגן" שיודע לישאל...

מנלן דדואג הוה? כתיב הכא "ויען אחד מהנערים" מיוחד שבנערים, וכתיב התם "ושם איש מעבדי שאול ביום ההוא נעצר לפני ד' ושמד דאג האדמי אביר הרעים אשר לשאול."

Doeg only said this entire verse as harmful speech: "Knows how to play" – He knows how to ask...

How do we know this was Doeg? Here it says, "And one of the youths answered" – the special youth. And there it says, "And there one of Shaul's servants was stopped before Gd, and his name was Doeg the Edomite, the mightiest of Shaul's shepherds."

23. Midrash, Bereishit Rabbah 32:1

כתיב (תהלים ה) "תאבד דוברי כזב איש דמים ומרמה יתעב ד', " מדבר בדואג ואחיתופל: דוברי כזב הן ודיבורן... זה התיר גילוי עריות ושפיכת דמים, וזה התיר גילוי עריות ושפיכות דמים... אמר לשאול וכי יש אישות לדוד? הלא מורד במלכות הוא וחשוב כמת, ועכשיו התיר קונעתו ועשה אותו זיטויטוס, וכאלו הוא מת ודמו מותר ואשתו מותרת! עמד שאול ונתן מיכל אשת דוד על פיו לפלטי בן ליש. ושפיכת דמים, דכתיב (שמואל א כב) "ולא אבו עבדי שאול המלך לשלוח יד בכהני ד', " אבל דואג הרגן שנאמר (שם) "ויסב דואג האדומי ויפגע בכהני ד'. " "יתעב ד', " שאינן לא חיים ולא נדונים..."